

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 322/23
17.5.2024.године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Ирене Трифуновић Радуловић, председника већа, Јасне Беловић и Иде Никитовић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., коју заступају пуномоћници Борка Нинковић, адвокат из Београда, Јове Илића 152 и Владимир Голубовић, адвокат из Београда, Војводе Петка 6, против тужених ББ, ВВ, ГГ, ДД и ЋЋ, сви из ..., чији је пуномоћник Ружа Станковић, туженог ЕЕ из ..., чији је пуномоћник Гордана Михаиловић, адвокат из Београда, Интернационалних бригада 13 и тужене ЖЖ из ..., чији је пуномоћник Владан Деретић, адвокат из Београда, Ресавска 34, ради предаје у posed и накнаде штете, одлучујући о жалби тужиље, изјављеној против пресуде Другог основног суда у Београду П 4221/18 од 22.09.2022. године, која је исправљена решењем од 10.10.2023.године, у седници већа одржаној 17.5.2024.године донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиље и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Другог основног суда у Београду П 4221/18 од 22.09.2022. године која је исправљена решењем од 10.10.2023.године у ставу другом, трећем и петом изреке.

УКИДА СЕ пресуда Другог основног суда у Београду П 4221/18 од 22.09.2022. године која је исправљена решењем од 10.10.2023.године, у ставу четвртном, шестом, седмом, осмом и деветом изреке и предмет се у том делу **ВРАЋА** истом суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П 4221/18 од 22.09.2022. године која је исправљена решењем од 10.10.2023.године, ставом првим изреке дозвољено је објективно преиначење тужбе истицањем другог захтева уз постојећи, учињено поднеском тужиље од 04.12.2018. године. Ставом другим изреке, одбачена је тужба у

делу којим је тражено да суд утврди да су ништави закључци јавног извршитеља ... донети под пословним бројем ИИ1 662/2016. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље којим је тражила да суд обавезе тужене ББ, ВВ, ГГ, ЂЂ и ДД да тужиљи предају у посед слободне од лица и ствари: кухињу, оставу, дневну собу, улаз из кухиње, спаваћу собу и купатило, који се налазе са леве стране од улаза у кућу у ..., изграђено на кат. парц. бр. ... КО ... и право коришћења 252/10000 идеалних делова земљишта на катастарској парцели бр., као неоснован. Ставом четвртим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље којим је тражила да суд обавезе тужене да тужиљи солидарно исплате износ од 10.000,00 евра у динарској противвредности са законском затезном каматом почев од 19.09.2017. године па до исплате, а на име накнаде материјалне штете која се састоји у већем износу наплаћеног у извршном поступку од дуга утврђеног извршном исправом и накнади штету на име уништених покретних ствари и то: трокрилног рустичног креденца, два фрижидера од по 70 литара, два кауча, трокрилног ормана пуног постелине и одеће, троседа, комплет кухиње са viseћим елементима, судопере, радног стола, трпезаријског стола и пет столица, четири тепиха, машине за писање, ТВ апарата марке "Vox", шпорета на угаљ, две моторне косилице-велике и мале, алата и гардеробе за супруга тужиље, две електричне бушилице са свим бургијама, две електричне брусиле, два пара мушких одела, панталоне 10 комада, уметничне слике-"Косовка девојка" и слике коју је радио брат тужиље, зидарске фосне за скелу-четири комада 40x40-свака по 5 метара дужине, као неоснован. Ставом петим изреке, одбијен је предлог пуномоћника тужиље за ослобођање тужиље од плаћања трошкова судске таксе. Ставом шестим изреке, одлучено је да тужиља и тужена ББ носе свако своје трошкове парничног поступка. Ставом седмим изреке, обавезана је тужиља да туженима ВВ, ГГ, ДД и ЂЂ солидарно исплати трошкове парничног поступка у износу од 81.562,50 динара. Ставом осмим изреке, обавезана је тужиља да туженом ЕЕ накнади трошкове парничног поступка у износу од 76.500,00 динара. Ставом деветим изреке, обавезана је тужиља да туженој ЖЖ накнади трошкове парничног поступка у износу од 63.750,00 динара.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавила тужиља, означивши да пресуду побија у ставу другом, трећем, четвртном, петом, шестом и седмом изреке, али из навода жалбе произлази да пресуду побија и у ставу осмом и деветом изреке, због свих законских разлога.

Испитујући правилност побијане одлуке применом члана 386 ЗПП ("Сл. гласник РС", бр. 72/2011), са изменама и допунама, апелациони суд изводи закључак да је жалба тужиље делимично основана.

У потврђеном делу побијане одлуке нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 ЗПП, на које апелациони суд пази по службеној дужности док се неосновано указује на повреду поступка из тачке 12 наведене законске одредбе у наведеном делу, с обзиром да је изрека пресуде јасна, сагласна датим разлозима који су потпуни и непротивречни.

Према чињеничном стању које је суд утврдио у поступку који је претходио доношењу побијане одлуке, решењем о извршењу Четвртог општинског суда у Београду Ив 1002/05 од 01.07.2005. године у предмету извршног повериоца мал. ГГ против извршног дужника АА, одређено је извршење на основу пресуде Петог

општинског суда у Београду П 1187/01 од 08.06.2004. године, ради наплате потраживања повериоца у износу од 75.000,00 динара на име накнаде нематеријалне штете, са законском затезном каматом почев од 08.06.2004. године па до исплате, као и 34.350,00 динара на име накнаде парничних трошкова, те трошкова извршења које су одмерени у износу од 6.700,00 динара пописом, проценом и продајом покретних ствари дужника који се нађу у стану дужника у ..., у улици ... или ма где другде у државини извршног дужника и намирењем повериоца из износа добијеног продајом, а решењем Четвртог општинског суда у Београду И 13058/09 од 08.12.2009. године уместо средства извршења одређеног решењем о извршењу И-IV-1002/05 од 01.07.2005. године одређено је ново средство извршења и то продајом непокретности ванкњижног власништва породично-стамбене зграде бр. ... која се налази у ..., улица ..., на кат. Парц. ... КО Закључком Другог основног суда у Београду И 40851/10 од 16.07.2014. године обустављено је спровођење извршења по наведеном решењу и одређено да ће се поступак наставити пред јавним извршитељем ...

Решењем о извршењу Првог основног суда у Београду И 9990/13 од 25.03.2013. године дозвољено је извршење пресуде Петог општинског суда у Београду П 1670/00 од 07.06.2007. године, у делу којим је извршни дужник АА обавезана да извршним повериоцима ББ, ГГ и мал. ДД и мал. ВВ исплати 1.067.850,00 динара на име накнаде парничних трошкова, те затезне камате на износ парничних трошкова почевши од 07.06.2007. године па до исплате и трошкова овог поступка који су одмерени у износу од 54.100,00 динара, пописом 252/1000 куће кућни бр. ... у улици ... у ..., на кат.парц. ... КО ... и објављивањем на огласној табли Петог општинског суда у Београду, утврђивањем вредности, продајом и намирењем извршних поверилаца из износа добијеног продајом. Решењем Другог основног суда у Београду И 9990/13 од 05.01.2015. године обустављен је поступак у наведеном извршном предмету и одређено да ће се поступак на основу решења о извршењу Првог основног суда у Београду И 9990/13 од 25.03.2013. године (које је постало правноснажно решењем Ипв (И) 160/2014/2 И 9990/13 од 22.04.2014. године), наставити пред јавним извршитељем ... Решењем истог суда Ипв (И) 26/2015/2 И 9990/13 од 02.07.2015. године одбијен је приговор извршног дужника као неоснован и потврђено решење истога суда И 9990/13 од 05.01.2015. године.

Закључком о спровођењу извршења извршитеља ... Ии 8/2015 од 14.10.2015. године, исправљеног закључком Ии 8/2015 од 14.10.2015. године, одређено је спровођење извршења решења о извршењу Првог основног суда у Београду Ии 9990/2013 од 25.03.2013. године и решења о извршењу Четвртог општинског суда у Београду И 1002/05 од 01.07.2005. године, донетих на предлог извршних поверилаца против извршног дужника, а извршитељ је преко судског вештака грађевинске струке утврдио тржишну вредност предметне непокретности у укупном износу од 1.890.756,00 динара. Након неуспеле друге јавне продаје непокретности на предлог извршних поверилаца, непокретност је закључком извршитеља ... Ии 8/2015 од 26.04.2016. године додељена извршним повериоцима и утврђено је да су они намирени у висини која одговара 30% од процењене вредности напред наведене непокретности, што укупно износи 567.226,80 динара.

Према списима јавног извршитеља ... Ии 1662/16, на основу решења о извршењу Четвртог општинског суда у Београду И 1002/05 од 01.07.2005. године и Првог

основног суда у Београду Ии 9990/2013 од 25.03.2013. године, вођен је пред јавним извршитељем ... поступак Ии 8/2015, а на предлог извршних поверилаца настављен је пред јавним извршитељем ... Ии 1662/16. Закључком јавног извршитеља ... Ии 1662/2016 од 21.11.2016. године заказано је спровођење исељења извршног дужника АА из непокретности 252/1000 идеалних делова куће бр. ... у улици ... у ..., на кат.парц. бр. ... КО ... и предаја извршним повериоцима као купцима на дан 09.12.2016. године. Из записника о попису и процени покретних ствари Ии 1662/16 од 09.12.2016. године утврђено је да је у поступку, у присуству пуномоћника извршних поверилаца, извршног дужника и њеног пуномоћника, представника Центра за социјални рад-Одељење Вождовац и припадника ПС Вождовац спроведено исељење извршног дужника и њеног супруга из предметне непокретности, да су спаковали ствари које су желели да преузму и да су ствари превезене у Земун, осим једне ТА пећи-6 киловата, пописане налепницом извршитеља и процењене на вредност од 12.000,00 динара, две ТА пећи 4 киловата, пописане налепницом извршитеља и процењене на вредност од 10.000,00 динара, једног клима уређаја "Midea" Но9, пописаног налепницом извршитеља и процењеног на вредност од 5.000,00 динара, једног регала пописаног налепницом извршитеља и процењеног на вредност од 6.000,00 динара, извршни повериоци уведени су у посед непокретности испражњене од лица и ствари предајом кључа од новопостављене браве.

Закључком јавног извршитеља ... Ии 1662/16 од 19.06.2017. године одређена је продаја покретних ствари извршних дужника пописаних на записнику од 09.12.2016. године. Закључком јавног извршитеља ... Ии 1662 од 27.09.2017. године одређена је продаја путем јавног надметања непокретности извршног дужника и то: породичне стамбене зграде, површине 109 м², помоћне зграде површине 38 м², земљишта под зградом-објектом површине 1 ар 10 м², земљишта под зградом-објектом, површине 38 м², земљишта уз зграду-објекат, површине 2 ара и 16 м², све у ул. ...на катастарској парцели ... уписаних у Лист непокретности бр. ... КО ..., њиве прве класе, површине 639 м², улица ..., катастарске парцеле бр. ... уписане у Лист непокретности бр. ... КО

Након две неуспеле јавне продаје покретних ствари и непокретности извршног дужника закључком јавног извршитеља ... Ии 1662/2016 од 22.01.2018. године, утврђени су трошкови извршног поступка извршних поверилаца у укупном износу од 297.825,62 динара, утврђено је потраживање извршних поверилаца са обрачунатом законском каматом до 26.04.2016. године у износу од 2.815.652,56 динара, као и да је у поступку пред јавним извршитељем ... под пословним бројем И 8/2015 потраживање извршних поверилаца намирено у износу од 567.226,80 динара додељивањем непокретности и то ванкњижног власништва на 252/1000 куће бр. ... у ... на катастарској парцели и право коришћења на 252/1000 земљишта катастарској парцели ... КО ..., да је потраживање извршних поверилаца у поступку пред јавним извршитељем ... Ии 8/2015 остало ненамирено у износу од 2.334.292,86 динара, са законском затезном каматом од 27.04.2016. године, одређено је намирење извршних поверилаца досуђењем пописаних ствари извршног дужника са записника Ии 1662/16 од 09.12.2016. године, као и да се сматра да је потраживање извршних поверилаца намирено у висини која одговара износу од 30% од процењене вредности пописаних ствари, односно у укупном износу од 12.900,00 динара, чиме се намирује део трошкова извршног поступка насталих пред јавним извршитељем ... Истим закључком одређено је намирење извршних поверилаца досуђењем непокретности извршног дужника из закључка Ии

1662/16 од 27.09.2017. године, а извршном дужнику је наложено да у остављеном року преда предметне непокретности извршним повериоцима испражњене од лица и ствари, док је РГЗ, Служби за катастар непокретности Кула наложено да изврши упис права својине извршних поверилаца на предметним непокретностима у Лист непокретности бр. ... КО ..., као што је одређено да се сматра да је потраживање извршних поверилаца намирено у висини која одговара износу од 30% процењене непокретности, односно у укупном износу од 533.682,00 динара, те утврђено да је потраживање извршних поверилаца остало ненамирено у износу од 2.221.468,75 динара са законском затезном каматом почев од 22.01.2018. године. Закључком извршитеља Ии 1662/2016 од 18.06.2018. године одређена је допуна предмета и средства извршења одређеног решењем о извршењу Првог основног суда у Београду И 9990/13 од 25.03.2013. године и то пленидбом потраживања извршног дужника АА, која има на рачунима који се воде код пословних банака и поступак извршења је и даље у току.

Полазећи од напред утврђеног чињеничног стања, након што је у нежалбеном ставу првом изреке дозволио објективно преиначење тужбе истицањем другог захтева уместо постојећег, што је учињено поднеском од 04.12.2018. године, првостепени суд одлучио као у ставу другом изреке тако што је одбацио тужбу у делу којим је тужиља тражила да суд утврди да су ништави закључци јавног извршитеља ... донети под пословним бројем 1662/2016, док је ставом трећем и четвртом изреке, одбио тужбени захтев да суд обавезе тужене ББ, ВВ, ГГ, ЂЂ и ДД да тужиљи предају у посед слободну од лица и ствари непокретност која је била предмет иселења, с позивом на члан 3, 37 став 1 и 2 Закона о основама својинско-правних односа, као што је одбио тужбени захтев да суд обавезе тужене да тужиљи солидарно исплате износ од 10.000,00 евра у динарској противвредности на име накнаде штете, с позивом на члан 154, 155, 189 Закона о облигационим односима.

Одлука је у потврђеном делу заснована на правилно утврђеном чињеничном стању на које је правилно примењено материјално право, правилност пресуде појединачним жалбеним наводима у том делу није доведена у сумњу, нити је одлука заснована на повреди поступка која би била предмет разматрања од стране жалбеног суда по службеној дужности.

Правилно је првостепени суд у претходном испитивању тужбе, а супротно жалбеним наводима, ставом другим изреке побијане пресуде тужбу одбацио у делу којим је тужиља тражила да суд утврди да су ништави закључци јавног извршитеља ... донети под бројем Ии 1662/16, с обзиром да се ради о захтеву о коме се, у смислу члана 1 Закона о парничном поступку, не може одлучивати у парничном поступку.

Правилно суд закључује приликом доношења одлуке у ставу трећем изреке, да је део непокретности 252/1000 идеалних делова куће бр. ... у улици ... у ..., ..., на кат.парц. бр. ... КО ... (који чине остава, днева соба, улаз из кухиње, спаваћа соба и купатило, а налазе са леве стране од улаза у кућу) у току спровођења извршног поступка против тужиље као извршног дужника, сагласно тада важећем Закону о извршењу и обезбеђењу, предата у својину туженима на име намирења дела њиховог потраживања, да је основано држе и да је тужиља у законом предвиђеном поступку принудног извршења изгубила право својине на описаној непокретности, због чега неосновано потражује предају предметне непокретности с позивом на члан 37 Закона о основама

својинскоправних односа.

У светлу императивног карактера одредаба тада важећег Закона о извршењу и обезбеђењу ради остварења наплате потраживања, ценећи да равнотежа из 58 Устава Републике Србије и члана 1 Протокола 1 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода, у погледу заштите права на имовину ни на који начин предајом непокретности која је предмет извршења није нарушена, без утицаја на правилност донете одлуке су жалбени наводи који се тичу обезбеђења трајне стамбене потребе тужиле. Наводи жалбе којима се указује да службеност тужилиног права становања предајом непокретности у извршном поступку није угашено, неосновани су, јер престанком права својине на предметној правној ствари престаје и титуларево право становања, изузев када је по неком правном основу установљено као лична службеност, о чему у конкретном случају нема говора.

Одлука првостепеног суда садржана у ставу петом изреке, којом је одбио предлог тужиле за ослобађање од плаћања трошкова судске таксе, заснована је правилној примени члана 168 ЗПП, јер је на основу приложених доказа о имовини тужиле (коју представља парцела ... уписана у ЗКУЛ ... КО ... и пензија њеног супруга од 40.000,00 динара) закључио да плаћањем таксе у овој парници, егзистенција тужиле не би била угрожена. С обзиром да је суд на основу увида у оставинска решења у спису, извео правилан закључак да је тужилца стекла власништво на предметној парцели, неосновано је указивање у жалби да је суд такву одлуку засновао на нетачним наводима првотужене да је тужилца наследила имовину од брата.

Остали наводи жалбе који се тичу потврђеног дела пресуде, били су предмет оцене, али како нису од значаја за доношење законите и правилне одлуке, нису посебно образлагани.

Међутим, приликом доношења одлуке у ставу четвртом изреке, због погрешне примене материјалног права одлучне чињенице су погрешно и непотпуно утврђене.

Одредбом члана 214 Закона о извршењу и обезбеђењу ("Службени гласник РС", бр. 31/2011, 99/2011, 109/2013-одлука Уставног суда, 55/2014, 139/2014), у даљем тексту "ЗИО", прописано је да се покретне ствари које треба уклонити предају извршном дужнику, а ако овај није присутан одраслом члану његовог домаћинства или његовом пуномоћнику (став 1). Ако приликом предузимања извршних радњи није присутно ниједно од лица којима се ствари могу предати, ствари ће се предати на чување другом лицу или извршном повериоцу о трошку извршног дужника (став 2). О предаји другом лицу и о трошковима чувања ствари суд, односно извршитељ ће обавестити извршног дужника остављајући му примерен рок у коме може тражити да му се ствари врате, након што надокнади трошкове чувања ствари (став 3). Чланом 216 ЗИО прописано је да извршни поверилац може у предлогу за извршење или у току спровођења извршења ради испражњења или предаје непокретних ствари, затражити да се заједно са извршењем одреди извршење на дужниковим покретним стварима које треба уклонити из непокретности ради наплате трошкова извршног поступка (став 1). Извршење из става 1 овог члана одређује се и спроводи по правилима овог поступка о извршењу на покретним стварима извршног дужника ради наплате новчаног потраживања, а на предлог извршног повериоца.

Одредбом члана 74 ЗИО прописано је да странка и учесник могу поднеском захтевати од суда, односно извршитеља да отклоне неправилности учињене у току и поводом спровођења извршења (став 1). Ако извршитељ не поступи по захтеву из става 1 овог члана у року од 5 радних дана, странка или учесник у поступку обратиће се надлежном суду. Захтев за отклањање неправилности не задржава спровођење извршења (став 2). Када је поднет захтев из става два овог члана, извршитељ ће надлежном суду доставити оригинал списка предмета и спровођење извршења наставити на основу копије тих списка (став 3). Трошкови у вези са поступањем по захтеву из става два овог члана су трошкови извршног поступка (став 4). Ако нађе да је захтев из става један овог члана основан, суд ће решењем утврдити, а ако је то могуће отклонити, односно наложити отклањање неправилности насталих одлукама и радњама судских извршитеља или извршитеља (став 5). Суд ће обавестити Министарство надлежно за послове правосуђа (у даљем тексту: Министарство) и Комору извршитеља (у даљем тексту: Комора, о неправилностима у раду извршитеља.

Члан 326 ЗИО прописује да је извршитељ целокупном својом имовином одговоран за штету која током поступка извршења настане његовом кривицом.

Одредбом члана 154 Закона о облигационим односима прописано је да ко другоме проузрокује штету дужан је накнадити је уколико не докаже да је штета настала без његове кривице (став 1). Члан 158 истог закона прописује да кривица постоји када је штетник проузроковао штету намерно или непажњом, док члан 155 истог закона прописује да је штета умањење нечије имовине (обична штета) и спречавање њеног повећања (измакла корист), као и nanoшење другоме физичког или психичког бола и страха (нематеријална штета).

Одредбе Закона о извршењу и обезбеђењу (“Сл. гласник РС”, бр. 31/2011, 99/2011, 109/2013 (одлука Уставног суда), 55/2014 и 139/2014), осим што као правно средство током спровођења поступка извршења предвиђају могућност подношења захтева за отклањање неправилности, (у ком случају одлука донета у корист извршног повериоца може представљати један од доказа у поступку накнаде штете), ни на који начин не условљавају остварење права на накнаду штете у парничном поступку претходним подношењем захтева за отклањање неправилности у спровођењу извршења. С обзиром да првостепени суд погрешно полази од тога да одлука о основаности захтева за отклањање неправилности у поступку извршења, представља услов за одлучивање о накнади штете, одлучне чињенице које се тичу садржине предузетих радњи тужених током извршног поступка, узрочне везе између радњи тужених за које тужила тврди да су последица намере или непажње и евентуалне штете на страни тужиле, нису биле предмет утврђења. Суд у парничном поступку није функционално надлежан да утврђује постојање неправилности учињених у току извршног поступка вођеног пред јавним извршитељима, овде туженима ЕЕ и ЖЖ, како то правилно износи првостепени суд, међутим то не искључује обавезу суда да у границама постављеног тужбеног захтева, утврђује чињенице од значаја за одлуку о захтеву за накнаду штете, а што укључује и оне које се тичу поступања тужених током извршног поступка.

Тужила тврди да се штета коју трпи огледа у томе што је непокретност која је

продата процењена у мањој вредности од стварне, као и да је висина дуга тужиље повећана са обрачунатом каматом која није била досуђена, указујући да су пре пописа покретних ствари дужници делимично намирени и средствима запленим са рачуна тужиље и да су повериоци уведени у посед непокретности која није била испражњена од лица и ствари. За своје тврдње је понудила доказе у виду саслушања тужене ЖЖ у својству парничне странке и извођења доказа вештачењем преко судског вештака економске струке и судског вештака проценитеља грађевинске струке, које је првостепени суд због погрешне примене материјалног права (погрешно ценећи да подношење захтева за отклањање неправилности условљава остварење права на накнаду штете у парничном поступку), цени као сувишне, па се не може прихватити закључак суда да на основу изведених доказа није могао да са сигурношћу утврди релевантне чињенице, ради чега је прибегао примени одредбе члана 231 ЗПП.

Првостепени суд ће у поновном поступку, имајући у виду примедбе из овог решења, узевши у обзир одредбе Закона о извршењу и обезбеђењу, правило оценити да ли је досадашњом исплатом дуга тужиље (посебно у погледу структуре дуга и вредности ствари које су биле предмет продаје), као и поступањем са затеченим покретним стварима у поступку исељења тужиње из предметне непокретности и околности тужилиног присуства приликом спровођења извршења, за тужиљу настала штета која је последица кривице тужених, те донети правилну и на закону засновану одлуку, за коју ће изнети јасне, потпуне и непротивречне разлоге.

Како одлука о трошковима поступка зависи од одлуке о главној ствари, укинута је применом члана 165 ЗПП.

Из изложених разлога, применом члана 392 став 2 ЗПП одлучено је као у изреци.

Председник већа-судија
Ирена Трифуновић Радуловић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић